

**TURUN
YLIOPISTO**

Luokanopettajaopiskelijoiden valmiudet hyödyntää draaman keinoja opetuksessa ja asenteet draamaopintoja kohtaan

Kasvatustiede
Kandidaatintutkielma

Laatija:
Sanni Nevalainen

1.4.2026
Turku

Turun yliopiston laatujärjestelmän mukaisesti tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin OriginalityCheck -järjestelmällä.

Kandidaatintutkielma

Oppiaine: Kasvatustiede

Tekijä: Sanni Nevalainen

Otsikko: Luokanopettajaopiskelijoiden valmiudet hyödyntää draaman keinoja opetuksessa ja asenteet draamaopintoja kohtaan

Ohjaaja: Yliopistonlehtori Elisa Vilhunen

Sivumäärä: 28 sivua, 11 liitesivua

Päivämäärä: 1.4.2026

Tämän tutkimuksen tavoitteena oli selvittää luokanopettajaopiskelijoiden valmiuksia hyödyntää draaman keinoja opetuksessa sekä asenteita draamaa ja yliopiston tarjoamia draamaopintoja kohtaan. Lisäksi selvitettiin, miten opiskelijan opintojen vaihe ja opetuskokemus vaikuttavat valmiuksiin. Aihe on tärkeä tutkittavaksi, sillä perusopetuksen opetussuunnitelma velvoittaa luokanopettajaa opettamaan draamaa sekä hyödyntämään sitä opetusmenetelmänä. Toteutus jää kuitenkin opettajan oman harkinnan ja osaamisen varaan. Aikaisemmassa tutkimuksessa on havaittu, että valmistuneet opettajat pitävät draaman käyttöä haastavana. Siksi onkin tärkeää, että asiaan voidaan vaikuttaa jo opiskeluvaiheessa tarjoamalla opiskelijoille riittävää opetusta.

Tutkimus toteutettiin monimenetelmällisenä ja aineisto kerättiin Webropol-kyselylomakkeella. Tutkimukseen osallistui 42 luokanopettajaopiskelijaa. Kyselylomakkeella kerätty määrällinen aineisto analysoitiin erilaisin menetelmin IBM SPSS Statistics 31 -ohjelmistolla. Kyselylomakkeella saatu laadullinen aineisto analysoitiin aineistolähtöisellä sisällönanalyysillä.

Tutkimuksessa saatiin selville, että luokanopettajaopiskelijat kokevat valmiutensa hyödyntää draaman keinoja opetuksessa pääasiassa melko hyviksi. Valmiudet nousivat hieman sitä mukaa, mitä pidemmälle opiskelija eteni opinnoissaan. Valmiuksissa havaittiin kuitenkin myös yksilöllisiä eroja. Opetuskokemuksella ei havaittu yhteyttä vastaajien valmiuksiin. Yliopiston tarjoamaan draamaopetukseen suhtauduttiin pääasiassa myönteisesti, mutta siinä koettiin myös puutteita. Etenkin draaman eheyttämiseen toivottiin enemmän tukea opetukselta. Draamaosaamista pidettiin lähtökohtaisesti melko tärkeänä. Lisäksi suurin osa vastaajista piti draamaa yleisesti mielekkäänä.

Tulokset antavat arvokasta tietoa siitä, millaiset valmiudet opettajankoulutus antaa luokanopettajaopiskelijoille draaman osalta ja millaisia opiskelijoiden asenteet draamaa kohtaan ovat. Tuloksia voidaan hyödyntää opettajankoulutusta kehitettäessä. Tutkimusta olisi kiinnostavaa laajentaa esimerkiksi valtakunnalliselle tasolle tai pitkittäistutkimukseksi useamman vuoden ajalle.

Avainsanat: draama, draamapohjainen pedagogiikka, valmiudet, minäpystyvyys, luokanopettajaopiskelija, opettajankoulutus

Sisällys

1	Johdanto	4
1.1	Draama ja draamapohjainen pedagogiikka	4
1.2	Draaman hyötyjä	6
1.3	Valmiudet ja minäpystyvyys	7
2	Tutkimuskysymykset	9
3	Menetelmä	10
3.1	Osallistujat	10
3.2	Tutkimuksen toteutus	11
3.3	Aineiston käsittely	13
3.3.1	Määrällisen aineiston käsittely	13
3.3.2	Laadullisen aineiston käsittely	14
3.4	Tutkimusetiikka	15
4	Tulokset	16
4.1	Millaisiksi luokanopettajaopiskelijat kokevat valmiutensa hyödyntää draamallisia menetelmiä opetuksessa?	16
4.1.1	Miten opintojen vaihe vaikuttaa luokanopettajaopiskelijoiden valmiuksiin?	17
4.1.2	Miten opetuskokemus vaikuttaa luokanopettajaopiskelijoiden valmiuksiin?	18
4.2	Kokevatko luokanopettajaopiskelijat draamaosaamisen ja -opetuksen tärkeäksi luokanopettajaopinnoissa ja pidetäänkö draamaa yleisesti mielekkäänä?19	
5	Pohdinta	22
5.1	Tulosten yhteenveto ja pohdinta	22
5.2	Tutkimuksen luotettavuus	23
5.3	Tulosten hyödyntämismahdollisuudet ja jatkotutkimusehdotukset	24
	Lähteet	26
	Liitteet	29
	Liite 1. Kyselylomake ja saateviesti	29
	Liite 2. Tietosuojailmoitus	39

1 Johdanto

Nykypäivän opetus pyrkii hyödyntämään monipuolisia opetusmenetelmiä ja tasa-arvoistamaan opetusta, sillä kaikki oppilaat eivät hyödy samoista menetelmistä. Lapset oppivat eri tavoin ja omaan tahtiin, mikä johtuu heidän biologisista ja emotionaalisista eroistaan (Reiff, 1992, s. 7–9). Tieto toimivista ja motivoivista opetusmenetelmistä on siis tarpeen. Muun muassa Toivanen (2004, 2007) on tutkinut draamallisten menetelmien käyttöä Suomessa 2000-luvulla. Toivasen (2007) mukaan draamatoiminnan myönteiset vaikutukset oppilaisiin ulottuvat laajalle (s. 15). Draamalla tulee siis olla paikkansa peruskoulun opetuksessa.

Draaman opetus sisällytetään nykyisessä perusopetuksen opetussuunnitelmassa äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen osa-alueisiin sekä ala- että yläluokilla. Lisäksi draama mainitaan eri oppiaineiden kuten kielten, historian, ympäristöopin ja uskonnon kohdalla työtapoihin liittyvissä tavoitteissa sekä laaja-alaisen osaamisen tavoitteissa. (Opetushallitus, 2014.) Tarkkaa ohjeistusta ei opetussuunnitelma kuitenkaan anna, vaan esimerkiksi 4.–6. -luokkalaisten historian oppiaineen työtapoihin liittyvissä tavoitteissa kuvataan, kuinka ”Oppiaineen tavoitteiden kannalta on tärkeä valita elämyksellisiä ja toiminnallisia työtapoja, esimerkiksi – – draamaa, leikkiä ja pelejä.” (Opetushallitus, 2014, s. 258). Opetussuunnitelma siis velvoittaa opettajia opettamaan draamaa sekä hyödyntämään sitä opetusmenetelmänä peruskoulussa, mutta sen toteutus jää opettajan oman harkinnan varaan.

Tässä tutkimuksessa selvitetään luokanopettajaopiskelijoiden valmiuksia hyödyntää draamaa osana opetustaan. Lisäksi selvitetään opiskelijoiden yleistä asennetta draamaa ja opettajaopintojen sisältävää draamaopetusta kohtaan. Tämä on tärkeää, sillä opiskelijat tulevat tulevassa työssään vastaamaan draaman opetuksesta. Valmistuneet opettajat ovat kertoneet draaman käytön estäviksi tekijöiksi muun muassa liian vähäisen osaamisen, ajan puutteen draama-aktiiviteettien valmisteluun sekä pelon siitä, että näyttää hölmöltä ja tuntee olonsa hölmöksi draamaharjoitteiden aikana (Royka, 2002, s. 1–4). On siis tärkeää, että asiaan voidaan vaikuttaa jo opiskeluvaiheessa tarjoamalla opiskelijoille riittävää opetusta ja konkreettista apua draaman käyttöön. Näin draamaosaamisen kehittäminen ei jää ainoastaan valmistuneen opettajan omalle vastuulle.

1.1 Draama ja draamapohjainen pedagogiikka

Draama määritellään tässä tutkimuksessa toiminnalliseksi ja kokemukselliseksi opetustoiminnaksi, jossa keskitytään vuorovaikutukseen ja yhdessä toimimiseen käyttäen teatterin keinoja

(Opetushallitus, 2016). Ero koulukontekstin draamassa ja varsinaisessa teatterissa on siinä, että teatteri pyrkii performanssiin, kun taas draamatyöskentely korostaa ei-esityksellistä oppimisprosessia (Dawson & Lee, 2018, s. 14). Pääosin draamaharjoitteet tapahtuvat pienessä ja tutussa ryhmässä ilman ulkopuolista yleisöä (Toivanen, 2007, s. 12). Draamatyöskentelyä voidaan pitää siis matalan kynnyksen työtapana, jota opettaja voi soveltaa arjessaan ilman lapsille syntyvää esiintymisen painetta. Konkreettisesti draamallisilla menetelmillä tarkoitetaan oppilaan ikäkaudelle sopivaa toiminnallista tekemistä. Näitä ovat esimerkiksi erilaiset puhe-, tunne- ja improvisaatioharjoitukset (Opetushallitus, 2016).

Draamapohjaisella pedagogiikalla tarkoitetaan draamallisia työtapoja ja keinoja, joiden avulla oppilaille tarjotaan aktiivisia ja osallistavia oppimiskokemuksia (Lee ym., 2015, s. 4). Keskeistä tässä opetusmenetelmässä on oppimisprosessiin keskittyminen sekä sen syventäminen, ei pelkästään lopputuloksen saavuttaminen (Lee ym., 2020, s. 3). Käytännössä tämä toteutuu, kun opettaja valitsee pedagogisin perustein opetuksen sisällön ja tavoitteen sekä näihin soveltuvat draamaa sisältävät toimintamuodot ja työtavat (Toivanen, 2007, s. 14). Näin ollen opettajan tai muun ohjaajan ohjauksella onkin draamapohjaisessa pedagogiikassa keskeinen merkitys, sillä hän mahdollistaa ja suuntaa oppimisprosessin etenemistä (Lee ym., 2020, s. 2–3).

Myös leikillisuus on osa peruskoulun draamatyöskentelyä, sillä leikki kuuluu lapsen kouluelämään. Toivasen (2007) mukaan nykyinen koulun sisältöorientoitunut opetuskulttuuri unohtaa helposti leikin mahdollisuuden oppimisen muotona (s. 46). Lapsella on kuitenkin luontainen halu leikkiä, mikä puhuu draamatyöskentelyn puolesta (Owens & Barber, 2010, s. 10). Draamapohjaisessa pedagogiikassa pyritään luomaan luokkahuoneesta ympäristö, joka lisää oppilaiden iloa ja innostusta (Briggs & Collay, 2025 s. 66). Oppilaan tuntema ilo luokkahuoneessa ei ole vain ohimenevä onnen tunne, vaan kestävämpi täyttymyksen, itsemääräämisoikeuden ja voimaantumisen tunne (Muhammad, 2023, s. 100). Pelkkää leikkiä draama ei kuitenkaan ole, vaan draamatyöskentelyllä on aina opettajan määrittelemä tavoite. Esimerkiksi erilaiset satunäytelmät ja roolileikit kuuluvat draamalliseen, mutta pedagogiseen toimintaan. (Toivanen, 2007, s. 29). Toimiakseen leikilliset menetelmät vaativat kuitenkin opettajalta valmiuksia ja uskallusta heittäytyä leikkiin mukaan mallintavana aikuisena.

1.2 Draaman hyötyjä

Perusopetuksen opetussuunnitelmassa (Opetushallitus, 2014) kuvataan draamatoiminnan olevan toimintaa, joka edistää oppilaiden kasvua itsensä tunteviksi, itseensä luottaviksi ja luoviksi ihmisiksi. Draaman kerrotaan myös kehittävän tunnetaitoja, ja sillä luonnehditaan olevan positiivinen vaikutus oppilaiden vuorovaikutustaitoihin, ilmaisurohkeuteen ja yhdessä oppimiseen. (Opetushallitus, 2014.) Draaman keinoista on siis hyötyä jokapäiväisessä elämässä tarvittavien taitojen harjoittelussa.

Draamatoiminta integroituu vuorovaikutustaitoihin ja toisiin oppiaineisiin (Toivanen, 2007, s. 29). Vaikka draama sisällytetään opetussuunnitelmassa pääasiassa äidinkielen sisältöihin ja tavoitteisiin, on draaman keinoista tutkitusti hyötyä myös muiden aineiden opetuksessa. Esimerkiksi historian oppitunnilla historiallisia tapahtumia voidaan harjoitella eläytymällä erilaisiksi henkilöiksi ja improvisoimalla heidän välisiään kanssakäymisiä. Tämän tyyppisessä harjoitteessa oppilas voi rakentaa ja eläytyä hahmoonsa aiemman tiedon ja kokemustensa pohjalta ja osallistua sillä tasolla, mikä tuntuu itsestä hyvältä (Lee ym., 2015, s. 6). Näin toimittaessa oppilaan itseluottamus, itsetuntemus sekä minäkäsitys vahvistuvat (Toivanen, 2007, s. 26). Lisäksi oppilaan tiedolliset taidot syventyvät prosessin aikana. Draamaan liittyikin aina henkilökohtainen kehitys, eli työskennellessään oppilas oppii samalla jotakin itsestään (Toivanen, 2007, s. 26).

Draamalla on merkittävä hyöty tunnekasvatuksessa. Draaman avulla voidaan eläytyä erilaisiin tunteisiin ja tarkastella roolihenkilöiden välisiä ristiriitoja turvallisessa ympäristössä. Draama tarjoaakin mahdollisuuden toimia omana itsenä tai etäännyä tilanteesta riittävästi roolin avulla. (Toivanen, 2007, s. 25–26.) Näin ollen draaman käyttö tukee yhteisöllistä ja elämyksellistä oppimista, jossa oppilaat jakavat vastuuta ja ottavat sitä saavuttaakseen sekä henkilökohtaiset että yhteiset tavoitteet (Toivanen, 2007, s. 10). Draamatoiminta edellyttää jatkuvaa vuorovaikutusta ja toisten huomioimista, mikä tekee siitä myös sosiaalisesti kehittävää (Toivanen, 2007, s. 16).

Draamalla on myös havaittu olevan edistävä vaikutus oppilaiden tehtäväsuuntautuneisuuteen, mikä puolestaan vaikuttaa oppilaan motivaatioon ja pyrkimykseen työskennellä itsenäisesti (Dawson & Lee, 2018, s. 3). Oppilaan korkea motivaatio oppitunnilla luo merkityksellisen kokemuksen, joka kantaa pitkälle (Reiff, 1992, s. 6). Lapsen tiedoille ja taidolle rakentuu henkilökohtainen merkitys, kun lapsi hankkii ja hyödyntää tietoa aistiensa, tunteidensa, mielikuvituksensa sekä kehonsa avulla (Toivanen, 2007, s. 29). Siispä heikosti niin sanotuista perinteisistä opetusmenetelmistä, kuten kirjallisista tehtävistä, motivoitunut oppilas voi löytää draamatyöskentelystä innostavan ja omaa oppimista helpottavan työtavan. Leen ja kumppaneiden (2015) aikaisemmassa tutkimuksessa on

jopa todettu draamapohjaisen pedagogiikan vähentävän joidenkin oppilaiden selittämättömiä koulupoissaoloja, jotka voivat selittyä motivaation puutteella (s. 18). Draaman työtapojen sisällyttämistä opetukseen voidaan siis pitää tutkitusti hyödyllisenä.

1.3 Valmiudet ja minäpystyvyys

Minäpystyvyydellä tarkoitetaan henkilön omia uskomuksia kyvyistään organisoida ja toteuttaa sellaista toimintaa, jolla päästään toivottuun lopputulemaan. Vahvan minäpystyvyyden omaavat henkilöt ovat tällaisen toiminnan suhteen kiinnostuneita ja aktiivisia sekä pystyvät asettamaan itselleen tavoitteita, jotka nähdään rakentavina haasteina. (Bandura, 1997, s. 3–4.) Tällaiset henkilöt siis luottavat kykyynsä selviytyä erilaisista tilanteista ja ovat itsevarmoja osaamisensa suhteen (Chen ym., 2001, s. 63–64). Tässä tutkimuksessa minäpystyvyys liitetään luokanopettajaopiskelijoiden käsityksiin omista valmiuksistaan, eli kyvyistä ja konkreettisista taidoista hyödyntää draaman keinoja opetuksessa.

Opettajan minäpystyvyys liittyy opettajan uskomuksiin kyvyistään vaikuttaa oppilaan oppimiseen (Klassen & Chiu, 2010, s. 741). Minäpystyvyyden on todettu olevan yksi keskeisistä opettajan opetuskäytänteisiin vaikuttavista tekijöistä (Hediye, 2015, s. 1044). Aikaisemmat tutkimukset osoittavat joidenkin opettajien välttävän draaman käyttöä opetusmenetelmänä osaamisen puutteen vuoksi. He saattavat esimerkiksi pelätä luokan volyymitason nousevan liian voimakkaaksi tai jopa menettävänsä luokanhallinnan täysin. (Kalidas, 2014, s. 445; Royka, 2002, s. 1–4.) Tällöin opettajalla ei ole todennäköisesti riittäviä valmiuksia tai minäpystyvyyden tunnetta toteuttaa hallittuja ja pedagogisia draamaharjoitteita. Siksi onkin tärkeää tutkia, millaiset valmiudet opettajankoulutus antaa luokanopettajaopiskelijoille draaman osalta.

Opettajan minäpystyvyyden on ehdotettu toimivan myös vaikuttajana oppilaiden onnistumiselle ja oppimistuloksille (Zee ym., 2024, s. 2). Tutkimukset ovat osoittaneet, että opettajan minäpystyvyys vaikuttaa opetuksen laatuun, oppilaiden häiriökäyttäytymisen hallintaan sekä oppilaiden sitouttamiseen opetukseen (Zee & Koomen, 2016, s. 981–982). Korkean minäpystyvyyden omaava opettaja myös pyrkii auttamaan heikommin pärjääviä oppilaita käyttäen erilaisia opetusmenetelmiä (Emmer & Hickman, 1991, s. 756) ja on avoimempi kokeilemaan eri keinoja opetuksessaan (Hediye, 2015, s. 1049). Näkökulma on tämän tutkimuksen valossa merkityksellinen, sillä opettajan hyvät valmiudet käyttää draamaa opetusmenetelmänä palvelee useita oppilaita.

Opettajaksi opiskelevien minäpystyvyyden on tutkittu lisääntyvän opiskelujen aikana sitä mukaa, mitä pidemmälle opinnoissa edetään ja mitä enemmän opiskelijat saavat opetuskokemusta (Klassen & Chiu, 2010, s. 742; Woolfolk Hoy & Spero, 2005, s. 353). Näin ollen pidemmällä opinnoissaan olevan opiskelijan valmiudet ja uskomukset itsestään saattavat olla paremmat, kuin oppinoiden alkuvaiheissa olevan opiskelijan. Myös valmistuneiden opettajien minäpystyvyyden on todettu kasvavan opetusvuosien myötä (Klassen & Chiu, 2010, s. 741). Tässä tutkimuksessa selvitetään taustamuuttujina opiskelijan vuosikurssi sekä opintopisteiden ja opetuskokemuksen määrä. Woolfolk Hoyn ja Speron (2005) sekä Klassenin ja Chiun (2010) tutkimustulosten valossa on siis mielekästä tarkastella eroavaisuuksia eri opiskeluvaiheissa olevien ja eri määrän opetuskokemusta keränneiden osallistujien vastauksissa.

2 Tutkimuskysymykset

Tässä tutkimuksessa on tarkoituksena selvittää millaisiksi luokanopettajaopiskelijat kokevat valmiutensa hyödyntää draamallisia menetelmiä opetuksessaan yliopiston tarjoamien opintojen pohjalta. Lisäksi tarkastelussa on opiskelijoiden asenne yleisesti draamaa, draamaosaamista sekä yliopiston draamaopintoja kohtaan.

Tutkittavan yliopiston tutkittavalla kampuksella draamallisia menetelmiä harjoitellaan perusopetuksessa opettavien aineiden ja ainekokonaisuuksien monialaisissa opinnoissa sekä kieli- ja viestintäopinnoissa. Lisäksi draaman keinoja voi päästä harjoittelemaan käytännössä opetusharjoitteluiden aikana. Nämä kurssit ja kaksi ensimmäistä opetusharjoittelua tulevat lähtökohtaisesti suoritetuiksi toisen lukuvuoden loppuun mennessä, mikäli opiskelija etenee laaditun suositusaikataulun mukaisesti opinnoissaan. Kolmas opetusharjoittelu suoritetaan maisterivaiheessa. Siksi vertailu eri opintovaiheissa olevien opiskelijoiden välillä on mielekästä. Näiden näkökulmien pohjalta laadin seuraavat tutkimuskysymykset:

1. Millaisiksi luokanopettajaopiskelijat kokevat valmiutensa hyödyntää draamallisia menetelmiä opetuksessa?
  - 1.1. Miten opintojen vaihe vaikuttaa luokanopettajaopiskelijoiden valmiuksiin?
  - 1.2. Miten opetuskokemus vaikuttaa luokanopettajaopiskelijoiden valmiuksiin?
2. Kokevatko luokanopettajaopiskelijat draamaosaamisen ja draamaopetuksen tärkeäksi luokanopettajaopinnoissa?
  - 2.1. Pitävätkö luokanopettajaopiskelijat draamaa yleisesti mielekkäänä?

3 Menetelmä

Tutkimus toteutettiin monimenetelmällisenä, sillä siinä yhdistyy määrälliset ja laadulliset menetelmät. Monimenetelmällisyyden avulla pyritään saavuttamaan syvempää ja kokonaisvaltaisempaa ymmärrystä tutkittavasta ilmiöstä, kuin yhtä menetelmää käyttäen (Vilkkä & Mankki, 2024). Pääosin tutkimus toteutettiin kvantitatiivisena eli määrällisenä. Tutkimus on poikittaistutkimus, sillä se kohdistuu tiettyyn ajankohtaan (Hirsjärvi ym., 2009, s. 178).

3.1 Osallistujat

Tutkimukseen osallistui luokanopettajaopiskelijoita tutkittavan yliopiston yhdeltä kampukselta. Toisen kampuksen opiskelijat rajattiin tutkimuksesta pois, sillä yliopiston kampuksien opetussuunnitelmissa draamaopetusta sisältävien kurssien suoritusvuodet poikkeavat hieman. Tästä syystä analyysi opintovaiheen vaikutuksesta vastauksiin ei olisi ollut mielekästä. Osallistujat valittiin yksinkertaisella ryväotannalla, jossa pienempi joukko edustaa laajempaa kohderyhmää. (Cohen ym., 2018, s. 216). Kyselylomake lähetettiin luokanopettajaopiskelijoille, jotka ovat aloittaneet opintonsa 2020 tai myöhemmin. Lomake toimitettiin sähköpostilistojen kautta, joka kattoi kaikki tutkinto-ohjelman tämänhetkiset opiskelijat jokaiselta vuosikurssilta. Kyselyyn vastaaminen oli vapaaehtoista ja vastauksia saatiin lopulta 42 kappaletta.

Taustamuuttujina kyselylomakkeessa kysyttiin vastaajien vuosikurssi, suoritettujen opintopisteiden määrä sekä arvio omasta opetuskokemuksesta kuukauden tarkkuudella (Taulukko 1). Opintopisteiden määrä on esitetty taulukossa neljässä luokassa arvovälillä 17–338. Opetuskokemus on esitetty taulukossa kolmessa luokassa arvovälillä 0–32 ja yksittäinen selvästi suurempi arvo (127) esitettiin omana luokkana, jotta se ei väärentäisi luokittelua. Luokittelut tehtiin opetuskokemuksen ja opintopisteiden osalta tasavälisiin luokkiin aineiston tiiviimmän esittämisen vuoksi. Tutkimuksessa tarkasteltiin kuitenkin jokaista vastaajaa omana yksikkönään kaikkien taustamuuttujien osalta.

Taulukko 1. Tutkimukseen osallistuneiden taustatiedot

		n=42	%
Vuosikurssi	1	4	9,5
	2	11	26,2
	3	16	38,1
	4	5	11,9
	5	5	11,9
	6≤	1	2,4
Opintopisteet	17–97	12	28,6
	98–178	18	42,8
	179–259	11	26,2
	260–338	1	2,4
Opetuskokemus (kk)	0–10	31	73,8
	11–21	5	11,9
	22–32	5	11,9
	33–127	1	2,4

Tutkimukseen osallistui opiskelijoita jokaiselta vuosikurssilta, mutta eniten vastauksia oli kolmannen vuosikurssin opiskelijoilta sekä toisen vuosikurssin opiskelijoilta. Vain yksi vastaajista oli vuosikurssilta 6 tai yli. Muut vuosikurssit olivat edustettuina melko tasaisesti. Opetuskokemustaustamuuttujassa painottui selvästi 0–10 kuukautta opetuskokemusta keränneet.

3.2 Tutkimuksen toteutus

Tutkimus suoritettiin kyselytutkimuksena ja aineisto kerättiin sähköisellä Webropol-kyselylomakkeella. Kyselylomake (Liite 1) sisälsi useita väittämiä sekä yhden avoimen kysymyksen ”*Vapaa sana draamaopintoihin liittyen?*”. Avoimen kysymyksen vastausten analyysissä hyödynnettiin laadullisia menetelmiä. Avoimella kysymyksellä pyrittiin laajentamaan käsitystä opiskelijoiden valmiuksista ja asenteista. Laadullinen osuus ei ollut vastaajille pakollinen, toisin kuin määrällinen osuus. Tällä pyrittiin minimoimaan tutkimuksen kannalta epäolennaisten vastausten saaminen.

Kyselylomake (Liite 1) muodostettiin kahta valmista validoitua mittaria hyödyntäen vastaamaan tutkimuksen tutkimuskysymyksiin. Kysely jaettiin kolmeen eri osioon, (taustamuuttujat, valmiudet ja asenteet) jotta vastaaminen olisi osallistujalle selkeää ja helposti lähestyttävää. Jokainen osio oli omalla sivullaan ja sivujen alkuun lisättiin selitteet, jotka kuvasivat mitä väittämissä esiintyvällä

draaman käsitteellä tarkoitetaan ja mistä näkökulmasta vastaajan tulee pohtia väittämiä. Mittarien väittämiä valikoitiin ja osa jätettiin pois, jotta kyselystä saadaan pituudeltaan käyttäjäystävällisempi ja vältetään väittämien homogeenisuus. Liian pitkään kyselyyn ei ole mielekästä vastata, jolloin osallistujamäärä voi pienentyä (Cohen ym., 2018, s. 500). Poisjätetyt väittämät toistivat samoja teemoja, mutta hieman eri muodossa, kuin kyselyyn valitut väittämät. Valmiissa mittarissa saattoi olla esimerkiksi sama väittäminen myönteisessä ja kielteisessä muodossa, joista kyselylomakkeelle valittiin näistä vain toinen. Kyselylomakkeelle valittiin sekä myönteisiä että kielteisiä väittämiä suunnilleen yhtä monta.

Valmiuksia mittaava osio rakennettiin "The Self Efficacy Beliefs Scale towards the Using of Creative Drama Method" (SEBSUC) (Can & Günhan, 2009) mittarin pohjalta, valiten sieltä 24 väittämiä. Asenteita mittaavassa osiossa hyödynnettiin mittaria "The scale of attitudes towards creative drama" (Adigüsel, 2006). Tämä osio koostui 11 väittäimestä. Molemmat mittareista ovat alun perin turkinkielisiä ja ensimmäisestä mittarista (SEBSUC) käytettiin alkuperäistä versiota. Toisesta mittarista löytyi englanniksi käännetty versio, jota hyödynnettiin tässä tutkimuksessa. Koska kumpikin mittareista oli alun perin vieraskielisiä, tutkimuksen onnistumiseksi väittämät täytyi kääntää suomen kielelle. Käännösprosessissa käytettiin DeepL-käännösohjelmistoa, joka valikoitui käytettäväksi yliopiston suositusten mukaan. Tämän jälkeen väittämiä muutettiin sujuvammiksi ja yleiskielisemmiksi.

Kyselylomakkeeseen vastattiin viisiportaisella Likert-asteikolla, joka toimii yleisesti hyvin tutkittaessa aikuisia (Tähtinen ym., 2020, s. 28). Asteikkoa käytettiin kummassakin aikaisemmassa tutkimuksessa. Mittareiden vastausvaihtoehdot käännettiin suomeksi ja niistä muodostuivat seuraavat: 1." täysin eri mieltä", 2." jokseenkin eri mieltä", 3. "ei samaa eikä eri mieltä", 4. "jokseenkin samaa mieltä" ja 5. "täysin samaa mieltä".

Koska väittämät oli käännetty suomeksi ja osa mittareiden väittämistä jätetty pois, valmiin kyselylomakkeen toimivuutta esitettiin ennen varsinaista tutkimusta viidellä eri alojen korkeakouluopiskelijalla. Esitestaamisella pyritään pääsääntöisesti varmistamaan kyselylomakkeen luotettavuus, käytännöllisyys ja tarkoituksenmukaisuus (Cohen ym., 2018, s. 496). Esitestauksesta saatiin selville kyselyyn kuluva aika sekä mahdolliset epäselvät kohdat. Kyselylomake oli jokaisen esitestaajan mielestä selkeä ja sanamuodot olivat ymmärrettäviä. Tämän jälkeen lopullinen kysely (Liite 1) ja tietosuojailmoitus (Liite 2) toimitettiin opiskelijoille. Kyselyyn oli mahdollista vastata kahden kuukauden ajan, jonka aikana opiskelijoille lähetettiin yksi muistutusviesti vastaamisesta.

3.3 Aineiston käsittely

Aineiston analyysissä käytettiin IBM SPSS Statistics 31-ohjelmistoa sekä laadullisia menetelmiä. Tässä luvussa tarkastellaan aineiston käsittelyä omissa alaluvuissaan määrällisen ja laadullisen aineiston osalta selkeyden vuoksi.

3.3.1 Määrällisen aineiston käsittely

Määrällinen aineisto koostui Webropol-kyselylomakkeen Likert-asteikollisista väittämistä. Kyselylomakkeen tiedot muutettiin analysoitavaan muotoon ja siirrettiin IBM SPSS Statistics 31 -tilastonkäsittelyohjelmaan. Negatiivisten väittämien (väittämät 10, 12, 14, 18, 21, 22, 25–32) vastausskaala käännettiin vastaamaan positiivisten väittämien vastausskaalaa. Näin väittämät saatiin samansuuntaisiksi. Väittämä 28 ”*En pidä draamasta*” käännettiin myös sanallisesti muotoon ”*Pidän draamasta*”, jotta sitä on selkeämpää käsitellä myöhemmin tutkimuskysymykseen vastatessa. Kysymyksestä 3 ”*Arvio omasta opetuskokemuksesta kuukauden tarkkuudella*” poistettiin kaikki ylimääräinen teksti ja kirjalliset vastaukset, kuten ”kaksi kuukautta” muutettiin numeerisiksi, jotta vastauksista saatiin yhdenmukaisia.

Aineiston analysoinnin helpottamiseksi opiskelijoiden valmiuksia ja asenteita mittaavista väittämistä muodostettiin keskiarvomuuttujia (Taulukko 2), joilla voidaan tiivistää aineistoa vähentämällä käsiteltävien muuttujien määrää (Tähtinen ym., 2020, s. 80). Kyselylomakkeen valmiuksia koskevan osion väittämät jaettiin neljään keskiarvomuuttujaan, jotka nimettiin: ammatillinen varmuus, pedagoginen soveltaminen, oppimisen tukeminen sekä motivointi ja aktivointi. Lisäksi muodostettiin ”yleisvalmiudet” keskiarvomuuttuja, joka sisälsi kaikki valmiudet osion väittämät. Asenteita mittaavista väittämistä muodostettiin yksi keskiarvomuuttuja: asenteet. Väittämä 28 ”*En pidä draamasta*” jätettiin kuitenkin asenteet-keskiarvomuuttujan ulkopuolelle, sillä se koskee yleistä mielipidettä draamaa kohtaan, ei asennetta draamaosaamista tai -opintoja kohtaan. Näin ollen se ei koske tutkimuskysymystä 2, jota muut keskiarvomuuttujan väittämät koskevat.

Taulukko 2. Keskiarvomuuttujien tiedot

Keskiarvomuuttuja	Osioiden lukumäärä	Alpha	Vinous	Huipukkuus
Ammatillinen varmuus	6	0,87	0,24	0,35
Pedagoginen soveltaminen	6	0,88	-0,58	1,5
Oppimisen tukeminen	7	0,86	-0,56	3,4
Motivointi ja aktivointi	5	0,83	-1,68	6,15
Yleisvalmiudet	24	0,95	-0,52	3,30
Asenteet	10	0,78	-0,74	-0,18

Keskiarvomuuttujien reliabiliteetti eli luotettavuus testattiin. Jokaisen keskiarvomuuttujan Cronbach alpha-arvo oli yli 0,7, joten reliabiliteetti oli riittävän suuri keskiarvomuuttujien luomista varten (Tähtinen ym., 2020, s. 86). Myös keskiarvomuuttujien vinous ja huipukkuus tarkistettiin, jotta saatiin selville, miten arvot ovat jakautuneet verrattuna normaalijakaumaan (Tähtinen ym., 2020, s. 104). Ainoastaan keskiarvomuuttujat ”asenteet” ja ”ammatillinen varmuus” olivat normaalijakauman mukaisia. Koska muiden keskiarvomuuttujien arvot eivät sijoittuneet välille -1–1, normaalijakautuneisuus ei ollut voimassa ja näin ollen päädyttiin käyttämään ei-parametrisia menetelmiä (Tähtinen ym., 2020, s. 105).

Edellä kuvattujen toimien jälkeen aloitettiin varsinainen määrällinen analyysi.

Luokanopettajaopiskelijoiden valmiuksia hyödyntää draamallisia menetelmiä opetuksessa sekä käsitystä draamaosaamisen ja -opetuksen tärkeydestä tarkasteltiin keskiarvomuuttujien avulla. Eri opintovaiheissa olevien opiskelijoiden sekä eri määrän opetuskokemusta keränneiden opiskelijoiden eroja tutkittiin ei-parametrisen Spearmanin korrelaation avulla. Opintojen vaihetta kuvataan tutkimuksessa opiskelijan vuosikurssilla sekä kerättyjen opintopisteiden määrällä.

3.3.2 Laadullisen aineiston käsittely

Tutkimusaineiston laadullinen osuus koostui kyselylomakkeen lopussa olleen valinnaisen avoimen kysymyksen 39 ”*Vapaa sana draamaopintoihin liittyen?*” vastauksista. Vastauksia saatiin kahdeksan, joista pystyttiin hyödyntämään kaikkia. Jokainen vastaus sisälsi tutkimuksen kannalta oleellista tietoa, joten vastauksia ei ollut tarpeellista karsia. Vastaukset siirrettiin Webropolista Excel-ohjelmaan, jossa ne analysoitiin vastaajakohtaisesti.

Analyysi tehtiin aineistolähtöisesti, sillä teemat muodostettiin tutkimusaineiston pohjalta (Puusa ym., 2020, s. 249). Yhtenevistä vastauksista tunnistettiin kolme pääteemaa: eheyttäminen (3/8 vastauksista), draaman hyödyt (3/8 vastauksista) ja kokemukset draaman käytöstä (4/8 vastauksista). Osa vastauksista sisälsi tietoa useammasta aiheesta, joten ne sisällytettiin soveltuvin osin useampaan pääteemaan.

3.4 Tutkimusetiikka

Tutkimuksessa noudatettiin Tutkimuseettisen neuvottelukunnan [TENK] laatimaa tutkimuseettistä ohjetta. Tutkimukseen osallistuminen perustui täysin vapaaehtoisuuteen, joten osallistujilla oli mahdollisuus lopettaa tutkimukseen osallistuminen missä tahansa vaiheessa tutkimusta tai kieltää jälkikäteen vastaustensa käyttö (TENK, 2019, s. 8). Tutkimus toteutettiin täysin anonymisti, eikä osallistujia pystytty tunnistamaan vastaustensa perusteella. Osallistujilta ei kerätty tutkimuksen aikana mitään epäolennaista tietoa.

Osallistujille kerrottiin mahdollisimman tarkasti tutkimuksen tarkoitus ja mihin osallistujien vastauksia käytetään. Osallistujille toimitettiin tietosuojalomake (Liite 2) tutkimuskutsun yhteydessä. Tietosuojalomakkeessa kerrottiin osallistujille mitä tietoja heistä kerätään ja mihin tarkoitukseen sekä ketkä pääsevät käsiksi vastauksiin ja kuinka kauan niitä säilytetään. Osallistujille annettiin myös mahdollisuus esittää tutkimukseen liittyviä kysymyksiä.

Kysely toteutettiin Webropol-lomakkeella, joka on todettu tietoturvaltaan luotettavaksi. Kyselylomakkeella kerättyä aineistoa säilytettiin tietoturvallisesti yliopiston tietoturvajärjestelmä Seafilessä koko tutkimuksen ajan. Aineistoa säilytetään viisi vuotta, jonka jälkeen se hävitetään asianmukaisesti. Tutkimuksessa hyödynnettiin tekoälyä harkinnanvaraisesti lähdekirjallisuuden etsimisessä. Opiskelijoiden tietoja tai vastauksia ei syötetty tekoälylle.

4 Tulokset

4.1 Millaisiksi luokanopettajaopiskelijat kokevat valmiutensa hyödyntää draamallisia menetelmiä opetuksessa?

Luokanopettajaopiskelijoiden valmiuksia hyödyntää draamallisia menetelmiä opetuksessa tarkasteltiin keskiarvomuuttujilla sekä laadullisella analyysillä. Valmiuksia mitattiin vastauskaalalla 1–5. Tarkastelu tehtiin eri keskiarvomuuttujien avulla, jotta saatiin yksityiskohtaisempaa tietoa ja tarkempaa analyysia opintojen vaikutuksesta eri draamaosaamiseen liittyviin osa-alueisiin. Lisäksi kuitenkin tarkasteltiin kokonaiskuvaa ”yleisvalmiudet” keskiarvomuuttujan avulla. Lisäksi selvitettiin keskihajonta, jotta saatiin lisätietoa arvojen hajautumisesta suhteutettuna keskiarvoon. Keskihajonta antaa arvokasta lisätietoa pelkkään keskiarvoon verrattuna (Tähtinen ym., 2020, s. 103–104).

Keskiarvojen mukaan opiskelijat arvioivat valmiutensa lähtökohtaisesti melko hyväksi (Taulukko 3), sillä lähes jokaisen osa-alueen keskiarvo ylitti keskikohdan. Ainoastaan ammatillisen varmuuden osalta keskiarvo oli hieman keskikohdan alapuolella. Suurimman keskiarvon sai motivointi ja aktivointi, kun taas pienimmän ammatillinen varmuus. Myös suurinta vaihtelua vastauksissa esiintyy ammatillisen varmuuden osa-alueessa. Vastausten perusteella siis luokanopettajien valmiudet hyödyntää draaman keinoja ovat parhaimmat oppilaiden motivoinnissa ja aktivoinnissa. Heikoimmat valmiudet ovat puolestaan ammatillisessa varmuudessa. Kokonaisuudessaan valmiuksia mittaavien väittämien keskiarvo oli 3,45 ja keskihajonta 0,69.

Taulukko 3. Opiskelijoiden valmiudet draamaosaamiseen liittyvillä osa-alueilla ja kokonaisuutena

	Keskiarvo	Keskihajonta	Mediaani
Ammatillinen varmuus	2,98	0,83	3,00
Pedagoginen soveltaminen	3,54	0,80	3,50
Oppimisen tukeminen	3,47	0,69	3,43
Motivointi ja aktivointi	3,89	0,70	3,90
Yleisvalmiudet	3,45	0,69	3,38

Aineiston laadullisen analyysin pohjalta saatiin tietoa opiskelijoiden kokemuksista osaamisestaan ja vaikeuksista draaman keinojen hyödyntämiseen liittyen. Osa vastaajista raportoi Roykan (2002) aikaisemmassa tutkimuksessa ilmentyneitä draaman käytön estäviä tekijöitä, kuten heittäytymisen haastetta ja ajan puutetta draama-aktiviteettien valmisteluun (s. 1–4).

”Voisin hyödyntää draamaopetusta omassa opetuksessani, kuten tein harkassa. Mutta kynnykseksi voi nousta se, etten itse ole kovin rohkea heittäytymään näyttelemään tai tekemään draamaharjoitteita itse luokan edessä.” – O28

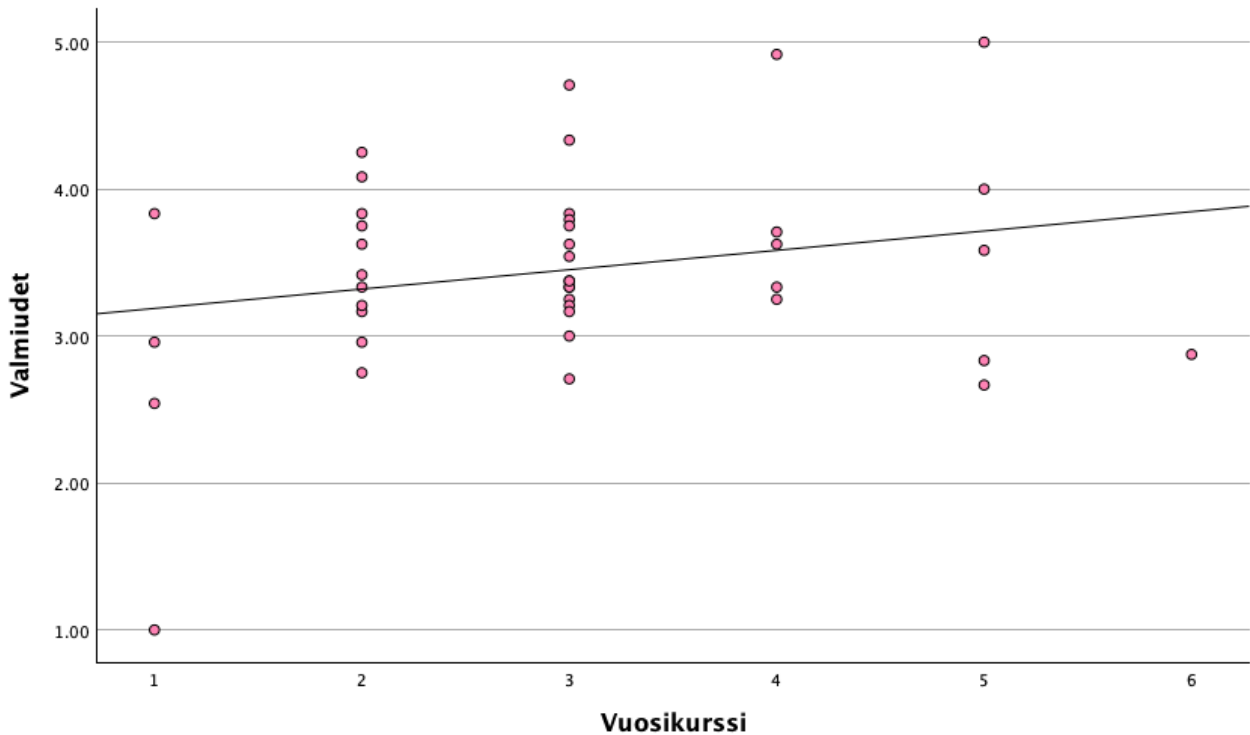
”Draama on mielestäni tehokas tapa edistää oppimista, mutten itse ole vielä päässyt juurikaan käyttämään sitä. Draamatuntien suunnittelu on ehkä aikaa vievämpää kuin ”perinteisten” oppituntien.” – O16

Vastauksissa nousi esiin myös haasteita draaman eheyttämisessä eri oppiaineisiin ja toive sen harjoittelun lisäämiseksi opintoihin. Esimerkiksi vastaaja O42 kertoi osaavansa käyttää draamaa opettaessaan äidinkieltä, mutta muissa aineissa olevansa epävarma. Vastaaja O25 esitti, että draamaopintoja ”voitaisiin liittää enemmän eri oppiaineisiin esimerkiksi monialaisissa.” ja vastaaja O26 toivoi draaman liittämistä opinnoissa etenkin matematiikkaan ja kuvataiteeseen. Eräs vastaaja toi esiin MOK-kurssin draamasuuntauksen tuoneen merkittävästi lisää draamaosaamista, jota yliopiston monialaisten kurssien yksittäisiltä draamaa hyödyntäviltä demoilta ei ole saanut.

4.1.1 Miten opintojen vaihe vaikuttaa luokanopettajaopiskelijoiden valmiuksiin?

Opintojen vaiheen ja luokanopettajaopiskelijoiden valmiuksien välistä yhteyttä tarkasteltiin ei-parametrisen Spearmanin korrelaation avulla. Muuttujina käytettiin sekä vuosikurssia että opintopisteiden määrää ja ”yleisvalmiudet” keskiarvomuuttujaa. Vuosikurssin ja valmiuksien välinen korrelaatiotesti osoitti, että vuosikurssilla on pieni positiivinen korrelaatio valmiuksiin ($r = 0,13$; $p = 0,416$). Opintopisteiden määrän ja valmiuksien välinen korrelaatio oli myös pientä, joskin hieman voimakkaampaa ($r = 0,21$; $p = 0,173$). Korrelaatio ei kummassakaan tapauksessa ollut kuitenkaan tilastollisesti merkitsevää.

Korrelaatiokertoimien lisäksi tarkasteltiin havaintoyksikköjen sijoittumista sirontakuvioon vuosikurssin osalta (Kuvio 1).

Kuvio 1. Vuosikurssin ja valmiuksien välinen korrelaatio

Sirontakuviassa on nähtävissä havaintoyksikköjen muodostama nouseva linja, joten opintojen vaiheen ja valmiuksien välillä on havaittavissa mahdollinen positiivinen yhteys.

4.1.2 Miten opetuskokemus vaikuttaa luokanopettajaopiskelijoiden valmiuksiin?

Opetuskokemuksen ja luokanopettajaopiskelijoiden valmiuksien välistä yhteyttä tarkasteltiin ei-parametrisen Spearmanin korrelaation avulla. Muuttujina käytettiin opetuskokemusta ja ”yleisvalmiudet” keskiarvomuuttujaa. Korrelaatiotesti osoitti, ettei vastaajien opetuskokemuksen ja valmiuksien välillä havaittu korrelaatiota ($r = 0,08$; $p = 0,603$) Tulos ei ole tilastollisesti merkitsevä.

4.2 Kokevatko luokanopettajaopiskelijat draamaosaamisen ja -opetuksen tärkeäksi luokanopettajaopinnoissa ja pidetäänkö draamaa yleisesti mielekkäänä?

Luokanopettajaopiskelijoiden käsitystä draamaosaamisen ja -opetuksen tärkeydestä tarkasteltiin ”asenteet” keskiarvomuuttujan keskiarvojen avulla sekä laadullista analyysiä hyödyntäen. Keskiarvomuuttuja sisälsi draamaosaamiseen ja draamaopetukseen liittyviä väittämiä.

Keskiarvomuuttujan keskiarvo ylittää keskikohdan eli opiskelijoiden asenteet kallistuvat positiiviseen (Taulukko 4). Jakauma oli melko symmetrinen ja keskittyi keskiarvon ympärille. Vastajat ovat siis olleet melko yksimielisiä, keskihajonnan ollessa suhteellisen pieni.

Taulukko 4. Tunnusluvut opiskelijoiden asenteista draamaosaamista ja draamaopetusta kohtaan

	Keskiarvo	Keskihajonta	Min	Max	Mediaani
Asenteet	3,66	0,56	2,30	4,40	3,80

Laadullisessa analyysissä vastauksista tunnistettiin vaihtelevia asenteita draamaa kohtaan. Draamaosaamista pidettiin tärkeänä ja esimerkiksi vastaaja O16 kuvaa draamaa ”tehokkaana tapana edistää oppimista”. Lisäksi draaman kuvattiin tukevan luokanopettajien kykyä kohdata yllätyksellisiä tilanteita koulun arjessa. Vastauksissa nousi esiin myös draama-aktiviteettien hyödyt. Esimerkiksi vastaaja O41 toi esiin ”draamallisten työskentelytapojen vaikutuksen itsetuntoon ja tunnekokemusten käsittelyyn”. Lisäksi koettiin, että draaman käytön tulisi olla toistuvaa ja pitkäjänteistä: ”Draamatyöskentelyssä pitkäjänteisyys ja draamasopimuksen myötä ryhmässä kasvava luottamus luovat draamallisille työtavoille mahdollisuuden kukoistaa.” -O41.

Toisaalta vastauksissa ilmeni myös eroavia näkemyksiä draaman keinojen hyödyntämisen tärkeydestä: ”mielestäni jokaisen oppilaan pitää saada osallistua draamatunnille joka vuosi, mutta en pidä draamaa niin tärkeänä” -O42. Vastauksissa tuotiin esiin draamaopintojen mielekkyys, mutta draamaa opetusmenetelmänä ei pidetty suuressa arvossa.

”Draama on kiva lisä opintoihin, mutta en lähtökohtaisesti käyttäisi sitä opetustapana. Koen esimerkiksi muistiinpanot ja tehtävät ensisijaisiksi opiskelumuodoiksi, draaman avulla voidaan kerrata ja syventää osaamista mutta tosiaan enemmän ns. extrana” – O10

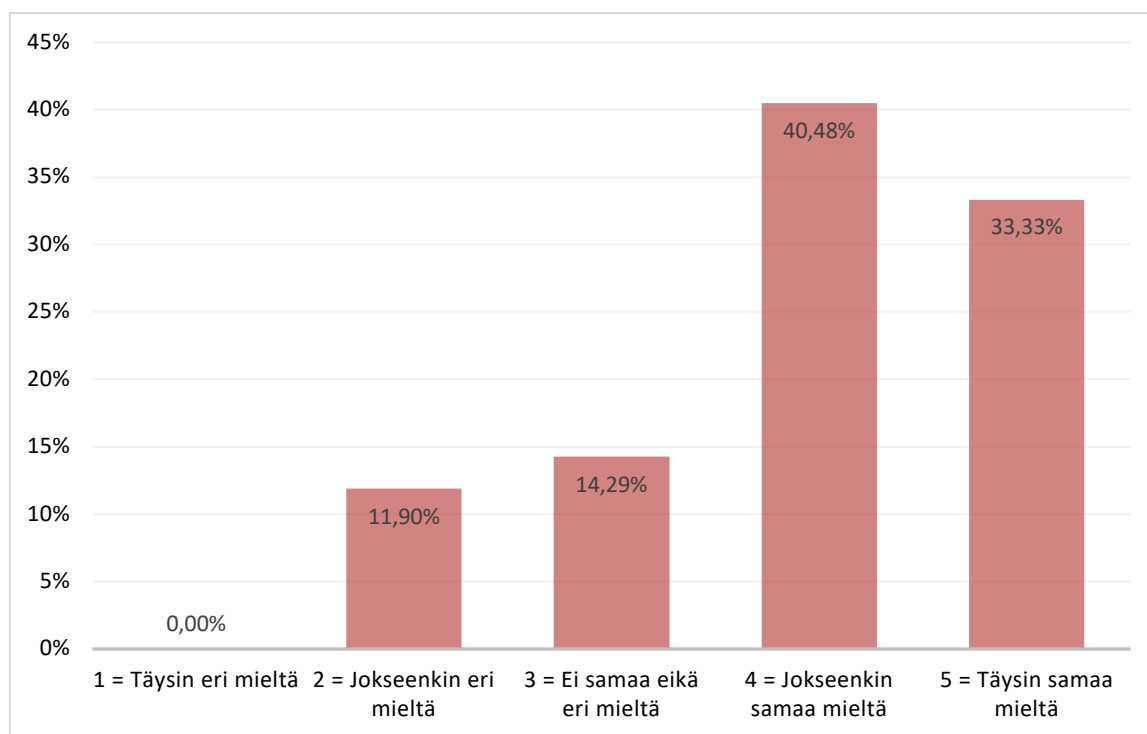
Luokanopettajaopiskelijoiden yleistä kokemusta draaman mielekkyydestä mitattiin väittämällä 28 ”*En pidä draamasta*”, jonka vastauksista muodostettiin frekvenssitaulukko (Taulukko 5).

Väittämään vastattiin asteikolla 1–5 (1= täysin eri mieltä, 5= täysin samaa mieltä). Taulukosta käy ilmi vastausten jakautuminen eri vastausvaihtoehtojen välillä.

Taulukko 5. Frekvenssitaulukko osallistujien vastauksista väittämään ”*En pidä draamasta.*”

		n	%
Vastausvaihtoehto	Täysin eri mieltä	14	33,33
	Jokseenkin eri mieltä	17	40,48
	Ei samaa eikä eri mieltä	6	14,29
	Jokseenkin samaa mieltä	5	11,90
	Täysin samaa mieltä	0	0,00

Jotta väittämää olisi selkeämpää tarkastella, se käännettiin muotoon ”Pidän draamasta”. Myös vastaukset käännettiin siten, että pienin arvo kuvaa heikointa asennetta. Kuvioista 2 nähdään, että tutkimukseen osallistuneista opiskelijoista suurin osa piti draamaa melko mielekkäänä tai hyvin mielekkäänä. Neutraalisti vastasi 14,3 prosenttia (n = 6). 11,9 prosenttia (n = 5) puolestaan koki draaman vain jokseenkin mielekkäänä. Kukaan vastaajista ei sijoittunut vastausluokkaan ”1 = täysin eri mieltä”, mikä tarkoittaisi, ettei pidä draamasta lainkaan.

Kuvio 2. Luokanopettajaopiskelijoiden vastausten jakauma käännettynä väittämäksi "Pidän draamasta."

5 Pohdinta

5.1 Tulosten yhteenveto ja pohdinta

Tutkimustulokset osoittivat, että luokanopettajaopiskelijoiden valmiudet hyödyntää draaman keinoja opetuksessa olivat kohtalaisen korkealla tasolla, yleisen valmiuksia mittaavan keskiarvomuuttujan keskiarvon ollessa 3,45. Valmiuksien osa-alueiden keskiarvoja tarkastelemalla voidaan havaita opiskelijoiden käsitys omista valmiuksistaan olevan suurempi taitoihin liitettävien osa-alueiden osalta, kuin minäpystyvyyteen liitettävän ammatillisen varmuuden osalta. Tulos on linjassa aikaisempien tutkimusten kanssa, joissa valmistuneet opettajat ovat kokeneet epävarmuutta draama-aktiviteettien onnistumisesta ja luokanhallinnasta niiden aikana (Kalidas, 2014, s. 445; Royka, 2002, s. 1–4). Luokanopettajaopinnoissa keskitytäänkin harjoittelemaan erilaisia draamamenetelmiä ja -aktiviteetteja. Ammatillinen varmuus kuitenkin kehittyy vasta eniten kokemuksen myötä (Klassen & Chiu, 2010, s. 741). Tulokset osoittivat myös, että draaman käyttöä pidettiin jännittävänä. Vastauksista ilmeni, että draamatyöskentely tuntuu helpommalta lasten kanssa, kuin vertaisten läsnä ollessa. Näin ollen käytännön harjoittelu esimerkiksi opetusharjoittelun aikana voisi tukea draaman työtapojen harjoittelua paremmin, kuin vertaisten kanssa harjoittelu yliopiston kursseilla.

Eri opintovaiheissa olevien opiskelijoiden valmiudet erosivat toisistaan hieman. Vuosikurssin ja valmiuksien sirontakuviosta havaitaan, että valmiudet raportoitiin yleisesti samankaltaisiksi tai korkeammiksi ylemmille vuosikursseille siirryttäessä. Lisäksi pienimmän arvon valmiuksista on saanut ensimmäisen vuosikurssin opiskelija, kun taas suurimman arvon viidennen vuosikurssin opiskelija. Voidaan siis olettaa, että vastaajien valmiudet paranevat sitä mukaa, mitä pidemmälle opinnoissa edetään. Aikaisemmassa tutkimuksessa onkin havaittu minäpystyvyyden kasvavan opettajaopintojen myötä (Woolfolk Hoy & Spero, 2005 s. 353). Vastauksista on kuitenkin havaittavissa myös yksilöllisiä eroja. Kolmannesta vuosikurssista lähtien opiskelijat ovat oletettavasti jo suorittaneet perusopetuksessa opettavien aineiden ja ainekokonaisuuksien monialaiset opinnot sekä kieli- ja viestintäopinnot, joissa draaman keinoja harjoitellaan. Tulosten perusteella voidaan siis olettaa, että kyseisillä kursseilla on vaikutusta opiskelijoiden valmiuksiin hyödyntää draamaa opetuksessa. Myös opintopisteiden osalta korrelaatio oli heikosti positiivista, mikä tukee havaintoa opinnoissa etenemisen positiivisesta vaikutuksesta valmiuksiin. Opintopisteiden osalta ei voida kuitenkaan varmistua siitä, ovatko vastaajien opintopisteet kertyneet luokanopettajan tutkinto-ohjelman opinnoista vai joistakin muista opinnoista. Toisaalta jotkin

tutkinto-ohjelman ulkopuoliset opinnot voivat myös kehittää opiskelijan valmiuksia draaman käytöstä.

Tutkittaessa eroja opiskelijoiden valmiuksissa opetuskokemuksen perusteella, ei opetuskokemuksen ja valmiuksien välillä havaittu korrelaatiota. Voidaan siis todeta, ettei opetuskokemuksella ollut merkitystä vastaajien valmiuksiin, vaan erot olivat yksilökohtaisia. Tulos poikkeaa Klassenin ja Chiun (2010) aikaisemmasta tutkimuksesta, jossa opetuskokemuksella havaittiin olevan vahvistava vaikutus opettajan minäpystyvyyteen (s. 741). Vastaajien opetuskokemuksen vaihteluväli oli pääsääntöisesti pieni, mikä saattaa vaikuttaa siihen, ettei tässä tutkimuksessa havaittu korrelaatiota opetuskokemuksen ja valmiuksien välillä.

Vastaajien asenteet draamaosaamista ja -opetusta kohtaan olivat pääosin positiivisia. Vastaajat olivat melko yksimielisiä, eikä tulokset jakautuneet voimakkaasti kumpaankaan ääripäähän. Tämä voi kertoa siitä, että opiskelijoiden suhtautuminen draamaan on yleisesti melko neutraalia ja draamaa pidetään yhtenä monista opetusmenetelmistä. Laadullisen analyysin avulla tuloksia saatiin sekä draaman puolesta että vastaan. Draamatunteja yliopistossa pidetään yleisesti hauskoina. Osa vastaajista kokee kuitenkin yliopiston tarjoamassa draaman opetuksessa puutteita. Vastaajat kokivat tarvitsevansa enemmän koulutuksellista tukea erityisesti draaman keinojen eheyttämiseen ja toteutukseen. Opetus koettiin myös eriarvoiseksi sen perusteella, minkä suuntauksen opiskelija valitsee opetussuunnitelmaan sisältyvällä MOK-kurssilla. Draamateemainen kurssi antoi erään vastaajan mukaan merkittävästi laajemmat opit, kuin kaikille yhteiset monialaiset opinnot. Kaikki opiskelijat eivät kuitenkaan voi suorittaa draamateemaista MOK-kurssia, mikäli haluavat edetä opinnoissaan aikataulun mukaisesti. Tämä voi vaikuttaa opiskelijoiden valmiuksiin heikentävästi. Selvästi suurin osa (73,8 %) vastaajista piti draamaa yleisesti mielekkäänä. Tämä voi vaikuttaa vastaajien kompetenssiin draaman suhteen ja asenteeseen draamaopintoja ja -osaamista kohtaan. Toisaalta draamaa voi pitää tärkeänä opetuksessa, vaikka ei itse pitäisi draamatyöskentelystä.

5.2 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksessa käytettiin kahta valmista vertaisarvioitua mittaria, mikä lisää tutkimuksen luotettavuutta. Kumpaakaan mittaria ei kuitenkaan hyödynnetty sellaisenaan, vaan joitain mittarien väittämiä jätettiin pois. Tämä saattaa heikentää kyselylomakkeen luotettavuutta. Lisäksi molemmat mittarit olivat alun perin vieraskielisiä, joten ne suomennettiin mahdollisimman tarkasti, mutta

helposti ymmärrettäviksi. On kuitenkin mahdollista, että käänösprosessin aikana merkitykset ovat muuttuneet. Luotettavuuden lisäämiseksi suoritettiin kyselylomakkeen esitestausta.

Koska avoin kysymys oli vastaajille vapaaehtoinen, on mahdollista, että kysymykseen vastasi vain ne vastaajat, jotka osasivat kertoa valmiuksistaan tai jotka omasivat voimakkaan mielipiteen. Jokainen avoimeen kysymykseen tullut vastaus pystyttiin kuitenkin ottamaan mukaan tutkimukseen. Vastauksia havainnollistettiin tutkimuksessa suorilla lainauksilla, mikä lisää näkyvyyttä ja vähentää tutkijan tulkinnan vaikutusta. Vastauksia avoimeen kysymykseen saatiin verrattain vähän. Kommentit ovat yksittäisten opiskelijoiden huomioita, eikä niistä voida siksi tehdä yleistäviä johtopäätöksiä.

Tutkimukseen vastattiin omalla ajalla, eikä sitä valvottu millään tavalla. Siksi ei voida varmistua siitä, että osallistujat ovat vastanneet väittämiin todenmukaisesti ja rehellisesti. Osallistujille tarjottiin mahdollisuus esittää kysymyksiä heille epäselvistä asioista tai kyselyn kohdista. Tästä huolimatta ei voida varmistua siitä, että osallistujat ovat ymmärtäneet väittämät tarkoituksenmukaisesti. Sähköinen kyselylomake kuitenkin mahdollisti sen, että tutkimukseen pystyi osallistumaan vapaavalintaisesta paikasta haluamaansa aikaan.

Tutkimuksen otos jäi pieneksi, joka oletettavasti on vaikuttanut tutkimuksen tuloksiin. Kyseinen otanta ei myöskään riitä yleistämään tuloksia koskemaan suurempaa joukkoa. Kyselyn vapaaehtoisuus on voinut rajata vastaajista pois sellaiset henkilöt, jotka eivät välitä draamasta tai joita kyseinen aihe ei kiinnosta. Tämä voi vaikuttaa tuloksissa havaittuun melko positiiviseen suhtautumiseen draamaa ja sen käyttöä kohtaan. Lisäksi ensimmäisen sekä neljännen ja sitä ylempien vuosikurssien opiskelijoiden matala vastausprosentti vähentää eri opintovaiheissa olevien opiskelijoiden vastausten vertailun luotettavuutta. Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoiden pieneen vastausprosenttiin voi vaikuttaa se, etteivät he ole vielä juurikaan harjoitelleet draamaa opinnoissaan, eivätkä he näin ollen koe voivansa vastata valmiuksia koskevaan kyselyyn. Tulokset voivat kuitenkin antaa viitteitä luokanopettajaopiskelijoiden valmiuksista ja asenteista draamaa kohtaan yliopistossa saamansa koulutuksen myötä.

5.3 Tulosten hyödyntämismahdollisuudet ja jatkotutkimusehdotukset

Tutkimuksen tulokset antoivat arvokasta tietoa opiskelijoiden valmiuksista hyödyntää draaman keinoja opetuksessa ja asenteista draamaa ja draamaopintoja kohtaan. Vaikka opiskelijoiden

valmiudet olivat pääosin melko hyvällä tasolla, jonkin verran epävarmuutta esiintyi etenkin minäpystyvyyteen ja ammatilliseen osaamiseen liittyvässä osa-alueessa. Myös draaman keinojen käytön uskaltamiseen ja soveltamiseen kaivattiin enemmän tukea, mitä koulutus tällä hetkellä tarjoaa. Tuloksia voidaan siis hyödyntää opettajankoulutusta kehittäessä.

Jatkotutkimusehdotuksena tutkimusta voitaisiin laajentaa valtakunnallisesti muihin opettajankoulutuslaitoksiin. Draamaosaamisen opetus voi olla erilaista eri koulutuslaitoksissa ja siksi olisikin kiinnostavaa nähdä, miten eri koulutuslaitosten opetus vaikuttaa opiskelijoiden valmiuksiin ja asenteisiin draamaa kohtaan.

Tutkimusta voitaisiin syventää haastattelujen avulla tai pidemmällä pitkäaikaistutkimuksella. Yksittäisten opiskelijoiden draamaosaamisen ja tähän liittyvien valmiuksien kehittymistä voitaisiin mitata opintojen alku- ja loppuvaiheessa. Näin saataisiin kattavampaa dataa siitä, miten yliopiston opetus ja sen myötä karttavat taidot ja minäpystyvyys vaikuttavat opiskelijoiden kokemuksiin valmiuksistaan. Tässä tutkimuksessa ei huomioitu opetusharjoitteluita, jotka sisältyvät yliopiston opetussuunnitelmaan. Osa vastaajista kertoi, ettei ole vielä päässyt hyödyntämään draamaa opintojensa aikana. Opetusharjoittelut antavat mahdollisuuden soveltaa oppimaansa käytäntöön. Olisikin kiinnostavaa tutkia, mikä vaikutus opetusharjoitteluilla on opiskelijoiden valmiuksiin ja asenteisiin draamaa kohtaan.

Lähteet

- Adıgüzel, H. Ö. (2006). Yaratıcı drama kavramı, bileşenleri ve aşamaları, *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1 (1).
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: the exercise of control*. Freeman.
- Briggs, S. & Collay, R. (2025) Joyous Exploration: Drama-Based Pedagogy for Fostering Critical Literacy. *English Journal*, 114(6), <https://doi.org/10.58680/ej2025114666>
- Can, B. & Günhan, B. C. (2009). THE SELF EFFICACY BELIEFS SCALE TOWARDS THE USING OF CREATIVE DRAMA METHOD. *Education Sciences*, 4(1).
<https://doi.org/10.12739/10.12739>
- Chen, G., Gully, S. M., & Eden, D. (2001). Validation of a New General Self-Efficacy Scale. *Organizational Research Methods*, 4(1). <https://doi.org/10.1177/109442810141004>
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). *Research methods in education* (8th ed.). Routledge.
- Dawson, K. & Kiger Lee, B. (2018). *Drama-based Pedagogy: Activating Learning Across the Curriculum*. Intellect Ltd.
- Emmer, E. T., & Hickman, J. (1991). Teacher Efficacy in Classroom Management and Discipline. *Educational and Psychological Measurement*, 51(3).
<https://doi.org/10.1177/0013164491513027>
- Hediye, C. (2015). Sources of teaching efficacy beliefs in preservice science teachers. *Elementary Education Online*, 14(3). <https://doi.org/10.17051/io.2015.44466>
- Hirsjärvi, S., Remes, P., Sajavaara, P., & Sinivuori, E. (2009). *Tutki ja kirjoita* (15. uud. p.). Tammi.

- Klassen, R. M., & Chiu, M. M. (2010). Effects on teachers' self-efficacy and job satisfaction: Teacher gender, years of experience, and job stress. *Journal of Educational Psychology, 102*(3). <https://doi.org/10.1037/a0019237>
- Lee, B. K., Patall, E. A., Cawthon, S. W. & Steingut, R. R. (2015). The Effect of Drama-Based Pedagogy on PreK–16 Outcomes: A Meta-Analysis of Research From 1985 to 2012. *Review of Educational Research, 85*(1).
- Lee, B. K., Enciso, P., & Brown, M. R. (2020). The effect of drama-based pedagogies on K-12 literacy-related outcomes: A meta-analysis of 30 years of research. *International Journal of Education & the Arts, 21*(30). <https://doi.org/10.26209/ijea21n30>
- Muhammad, G. (2023). *Unearthing Joy: A Guide to Culturally and Historically Responsive Teaching and Learning*. Scholastic Professional.
- Opetushallitus. (2014). *Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014*. <https://eperusteet.opintopolku.fi/eperusteet-service/api/dokumentit/9959715>.
- Opetushallitus. (2016). Draaman opettamisesta. <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/draaman-opettamisesta>.
- Owens, A. & Barber, K. (2010). *Draamakompassi: prosessidraaman suunnittelu, käytännön työskentely, arviointi ja reflektointi*. Helsinki: Draamatyö.
- Puusa, A., Juuti, P., & Aaltio, I. (2020). *Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät*. Gaudeamus.
- Reiff, J. (1992). *Learning style: What research says to the teacher series*. National Education Association.
- Royka, J.G., (2002). Overcoming the fear of using drama in English Language Teaching. *The Internet TESL Journal, 8*(6).
- Toivanen, T. (2007). *Lentoon! Draama ja teatteri koulussa*. Helsinki: WSOY Oppimateriaalit.

Tutkimuseettinen neuvottelukunta. (2019). *Ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettiset periaatteet ja ihmistieteiden eettinen ennakoarviointi Suomessa*. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan julkaisuja 3/2019.

Tähtinen, J., Laakkonen, E., & Broberg, M. (2020). *Tilastollisen aineiston käsittelyn ja tulkinnan perusteita*. Turun yliopisto.

Vilkka, H., Mankki, V. (2024). *Johdatus monimenetelmätutkimukseen*. Santalahti-kustannus.

Woolfolk Hoy, A. E., & Spero, R. B. (2005). Changes in teacher efficacy during the early years of teaching: A comparison of four measures. *Teaching and Teacher Education*, 21(4).
<https://doi.org/10.1016/j.tate.2005.01.007>

Zee, M., de Jong, P. F., & Koomen, H. M. Y. (2024). The relational side of teachers' self-efficacy: Assimilation and contrast effects of classroom relational climate on teachers' self-efficacy. *Journal of School Psychology*, 103. <https://doi.org/10.1016/j.jsp.2024.101297>

Zee, M., & Koomen, H. M. Y. (2016). Teacher Self-Efficacy and Its Effects on Classroom Processes, Student Academic Adjustment, and Teacher Well-Being: A Synthesis of 40 Years of Research. *Review of Educational Research*, 86(4).
<https://doi.org/10.3102/0034654315626801>

Liitteet

Liite 1. Kyselylomake ja saateviesti

Luokanopettajaopiskelijoiden valmiudet hyödyntää draamallisia menetelmiä opetuksessa

 Pakolliset kysymykset merkitty tähdellä (*)

Hei! Olen kolmannen vuoden luokanopettajaopiskelija Turun yliopistosta ja teen kandidaatintutkielmaa luokanopettajaopiskelijoiden valmiuksista hyödyntää draamallisia menetelmiä opetuksessa ja asenteista draamaopintoja kohtaan.

Voit vastata kyselyyn, jos olet luokanopettajaopiskelija Turun kampuksella. Kyselylomake koostuu 3 osasta (taustatiedot, valmiudet ja asenteet) ja se sisältää monivalintakysymyksiä. Lopuksi voit myös kertoa vapaasti kokemuksia tai ajatuksia draamaopinnoista. Jokaisessa kysymyksessä on 5 vastausvaihtoehtoa. Vastaaminen vie noin 5-10 minuuttia.

Kyselyyn vastaaminen on vapaaehtoista ja sen voi keskeyttää missä vaiheessa tahansa. Vastaukset annetaan anonyymisti, eikä yksittäisiä vastaajia voida tunnistaa kyselyn perusteella. Vastauksia käsitellään ja säilytetään luottamuksellisesti säädösten mukaan viiden vuoden ajan. Tämä jälkeen vastaukset hävitetään asianmukaisesti. Vastaamalla kyselyyn hyväksyt, että vastauksiasi käytetään kandidaatintutkielman toteuttamisessa.

Tämä kysely toteutetaan tietosuojasäädöksiä kunnioittaen. Löydät tietosuojailmoituksen täältä: <https://seafile.utu.fi/f/82c5dd0989b6420d839c/>

Kyselyyn voit vastata 18.1.2026 mennessä tämän lomakkeen kautta.

Kiitos vastauksestasi!

Ystävällisin terveisin
Sanni Nevalainen
sfneva@utu.fi

Opettajankoulutuslaitos, Turun yliopisto

1. Vuosikurssi *

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

5.
 6. tai ylempi

2. Suoritettujen opintopisteiden määrä *

---

3. Arvio omasta opetuskokemuksesta kuukauden tarkkuudella (tähän sisältyy esimerkiksi opetusharjoittelut, sijaisuudet, muut opetuskokemukset) *

2/3: Valmiudet

Tämä osio keskittyy valmiuksiisi draaman käytöstä opetuksessa. Draamalla tarkoitetaan kaikkia mahdollisia draaman työtapoja (tilannekuvia, roolin vaihtoa jne.)

4. Osaan ohjata oppilaita toiminnalliseen ja kokemukselliseen oppimiseen draaman avulla. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

5. Osaan ratkaista oppilaiden ongelmia draaman avulla. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

6. Osaan hyödyntää draamaa oppilaiden viestintätaitojen vahvistamisessa. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

7. Pystyn edistämään oppilaiden opintomenestystä draaman avulla. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

8. Osaan soveltaa oppituntia jokapäiväiseen elämään draaman avulla. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

9. Pystyn hyödyntämään draamaa oppilaiden luovan ajattelun kehittämiseksi. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

10. En osaa arvioida oppilaan osaamista draaman avulla. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

11. Pystyn hyödyntämään draamaa siten, että oppilaat voivat rakentaa yhteyksiä aiemman ja uuden tiedon välille. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

12. En pysty draaman avulla pitämään oppilaita aktiivisina kokonaista oppituntia. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

13. Osaan käyttää draamaa siten, että se tukee oppilaiden loogista päättelyä. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

14. En pysty lisäämään oppilaiden motivaatiota draaman avulla. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

15. Pystyn vahvistamaan oppilaiden itseluottamusta draaman avulla. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

16. Pystyn draaman avulla vaikuttamaan positiivisesti oppilaiden asenteisiin oppituntia kohtaan. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

17. Osaan eheyttää oppituntia muihin oppiaineisiin draaman avulla. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

18. En osaa hyödyntää draamaa oppilaiden tutkivan oppimisen tukemisessa. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

19. Osaan hyödyntää draamaa tukeakseni oppilaiden ryhmätaitojen kehittymistä. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

20. Osaan hyödyntää draamaa oppilaiden kriittisen ajattelun kehittämisessä. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

21. En osaa herättää oppilaiden uteliaisuutta draaman avulla. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

22. En pysty draamaa käyttämällä varmistamaan, että oppilaiden uudet tiedot säilyvät pitkään. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

23. Pystyn tarjoamaan oppilaille erilaisia näkökulmia draaman avulla. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

24. Osaan käyttää draamaa opetuksen apuvälineenä. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

25. En osaa käyttää draamaa tehokkaasti. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

26. Luulen, että kohtaan vaikeuksia soveltaessani draaman työtapoja. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

27. Kun kohtaan ongelman draamaa käyttäessäni, en tiedä mitä tehdä. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

3/3: Asenteet ja draamaopinnot

Tämä osio keskittyy asenteisiin draamasta ja yliopiston tarjoamasta draamaopetuksesta. Draamalla tarkoitetaan kaikkia mahdollisia draaman työtapoja (tilannekuvia, roolin vaihtoa jne.)

28. En pidä draamasta. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

29. En usko, että draama johtaa positiivisiin muutoksiin oppilaiden käyttäytymisessä. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

30. En usko, että draamaosaaminen johtaa muutoksiin opetuksessani. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

31. En usko, että draamaa voidaan käyttää opetusmenetelmänä muissa, kuin äidinkielen oppiaineessa. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

32. Draamaan käytetty aika on ajan tuhlausta. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

33. Opettajaopiskelijoiden on välttämätöntä oppia draaman käyttöä. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

34. Opettajakoulutuksessa draamalle ja sen käytänteille tulisi varata muutama vuosi, ei vain yksi lukukausi tai kurssi. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

35. Draamalla tulisi olla paikkansa jokaisessa vaiheessa koulutusjärjestelmää. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

36. Draamaa voidaan opettaa yliopistossa opetussuunnitelman ulkopuolisena, sitä ei tarvitse sijoittaa erilliseksi kurssiksi ohjelmaan. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

37. Haluan tulevaisuudessa suorittaa akateemisia opintoja draamaan liittyen. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

38. Pidän draaman suhdetta eri tieteenaloihin tärkeänä. *

1. täysin eri mieltä	2. jokseenkin eri mieltä	3. ei samaa eikä eri mieltä	4. jokseenkin samaa mieltä	5. täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

39. Vapaa sana draamaopintoihin liittyen?

Liite 2. Tietosuojailmoitus

Tietosuojailmoitus

Rekisterin nimi	Luokanopettaopiskelijoiden valmiudet hyödyntää draaman keinoja opetuksessa
Rekisterinpitäjä	Sanni Nevalainen, +358 440595943, sfneva@utu.fi, Turun yliopisto, Kasvatustieteiden tiedekunta, Opettajankoulutuslaitos
Henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja käsittelyn oikeusperuste	<p>Teen tutkimusta Turun yliopistossa kandidaatintutkielmaa varten. Tutkimuksessa kerätään tietoa luokanopettajaopiskelijoiden valmiuksia käyttää draaman keinoja opetuksessa. Tutkimusaineisto kerätään sähköisellä Webropol- kyselylomakeella, joka lähetetään osallistujille sähköpostilla.</p> <p>Henkilötietojen EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan mukaisena käsittelyperusteena on</p> <p>☒ käsittely on tarpeen tieteellistä tutkimusta varten (yleinen etu 6 art. 1 e kohta)</p> <p>☐ rekisteröity on antanut suostumuksensa henkilötietojen käsittelyyn (suostumus 6 art. 1 a-kohta)</p> <p>☐ muu mikä _____</p>
Käsittävät henkilötietoryhmät	Rekisteriin talletetaan rekisteröidystä seuraavia tietoja: vuosikurssi, opiskeluvuosien määrä, opintopisteiden määrä ja opetuskokemus
Henkilötietojen vastaanottajat ja vastaanottajaryhmät	Tietoja ei siirretä eikä luovuteta tutkimusryhmän ulkopuolelle. Aineistoa käsittelee vain tutkielman tekijä ja hänen ohjaaja.
Tiedot tietojen siirrosta kolmansiin maihin	Henkilötietoja ei luovuteta EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle.
Henkilötietojen säilyttämisaika tai sen määrittämisen kriteerit	Aineistoa säilytetään yliopiston tietoturvajärjestelmä Seafilessä viiden vuoden ajan, jonka jälkeen se hävitetään tietoturvallisesti.
Rekisteröidyn oikeudet	Rekisteröidyllä on oikeus pyytää pääsy häntä itseään koskeviin henkilötietoihin sekä oikeus pyytää tietojensa oikaisemista tai poistamista taikka käsittelyn rajoittamista tai vastustaa niiden käsittelyä. Oikeutta henkilötietojen poistamiseen ei sovelleta tieteellisessä tai historiallisessa tutkimustarkoituksessa silloin, kun poisto-oikeus todennäköisesti estää käsittelyn tai vaikeuttaa sitä suuresti. Poisto-oikeuden toteuttamista arvioidaan tapauskohtaisesti. Rekisteröidyllä on oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle.
Tiedot siitä, mistä henkilötiedot on saatu	Kyselylomakkeen lähettämiseksi pyydetään sähköpostiosoitteita tai viestin välitysmahdollisuutta yliopistolta. Muut tiedot kerätään suoraan kyselytutkimukseen osallistuvilta.
Tiedot automaattisen päätöksenteon ml.	Tietoja ei käytetä automaattiseen päätöksentekoon tai profiloinnin tekemiseen.